

Gemeenteraadsverkiezingen in Neerpelt

In oktober is het weer zover. Volgens de huidige kieswet dienen op de tweede zondag van oktober alle inwoners die Belg zijn, door geboorte of door naturalisatie, tenminste 18 jaar oud zijn en tenminste 6 maanden in de gemeente wonen, zich ter stemming aan te bieden.

Om als kandidaat verkozen te worden moet men tenminste 21 jaar oud zijn.

Europeanen en niet EU-burgers kunnen zich nu laten registreren zodat ook zij kunnen gaan stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen.

Maar er ging heel wat vooraf aan deze huidige democratische kieswet...

Vanaf begin 17de eeuw vinden we lijsten terug van burgemeesters. Zij moesten zorgen dat de belasting (tienden) terecht kwamen bij de abdij van Sint Truiden. Vanaf 1650 tot 1788 waren er zelfs 4 burgemeesters in de gemeente voor elke site één : Broeseind, Grote Heide, Herent en Boseind.

Tot de onafhankelijkheid is er dan weer één persoon als burgemeester.

Vanaf de Franse Tijd kregen de gemeenten een zekere vorm van autonomie. Er kwam een kieswet om afgevaardigden te kiezen. Aanvankelijk kenden we het cijnskiesrecht, waarbij alleen mannen die een bepaalde hoeveelheid belasting betaalden, mochten gaan kiezen. Vanaf 1883 kwam er het 'bekwaamheidskiesrecht'. In 1893 ontstond de algemene kiesplicht maar het was nog geen enkelvoudig kiessysteem : dat kwam er pas in 1919. Het algemeen kiesrecht voor mannen boven de 21 jaar met één stem per man.. De vrouwen konden gaan stemmen na de grondwetswijziging van 1921...maar het was wachten op de uitvoeringsbesluiten die er pas kwamen in 1949...

De zetelverdeling gebeurt volgens het systeem Imperiali in tegenstelling tot de nationale verkiezingen waar men het systeem D'Hondt gebruikt.

De volkstellingen dienen als maatstaf voor het toekennen van het aantal te begeven zetels.

Tijdens de Franse Revolutie waren er ongeveer een 1000 inwoners, nadien is er een flinke stijging

1910 : 3856 inwoners	1920 : 4332
1930 : 5020	1940 : 6104
1960 : 8273	1988 : 13694
2005 : 16274	

Burgemeesters in de 18de -19de eeuw waren :

1797 : Govert Peeten
1798-1799 : Jan Janssen
1800-1801 : Joannes Buyvoets
1801-1803 : Petrus Spooren
1804-1813 : Joannes Mathias Mathijssen
1813-1828 : Joannes Walterus Clercx
1828-1848 : Willem Noots
1848-1872 : Johannes Moonen
1873-1876 : Godefridus Boons, gedurende drie jaar na zijn overlijden is schepen Frederik Juten dienstdoend burgervader.
1879-1899 : Jacobus Moonen

Vanaf 1896 konden we de kiesuitslagen terugvinden in het provinciaal archief.

Een bondig overzicht :

Na de verkiezingen van **1896** was er een homogeen katholiek gemeentebestuur. (9 leden)

Burgemeester : Jacob Moonen – Schepenen : G.Boons en P.J.Thijs

Raadsleden : H.Broeckx, G.Fransen, A.Clercx, H.Walbers, P.Franssen en H.Van Dael

Op **30 september 1899** waren reeds de volgende verkiezingen.

341 kiezers konden in totaal 641 stemmen uitbrengen. Opnieuw werden 9 katholieken verkozen.

Burgemeester : Gerard Boons. Moonen was in juni overleden en eerste schepen Boons had hem toen al opgevolgd. Waarschijnlijk moesten er door het overlijden nieuwe verkiezingen komen.

Schepenen werden A.Clercx en H.Broeckx. Ex schepen Thijs kon de eed niet afleggen wegens verlamming. Raadsleden Fransen, Walbers, Van Dael en Franssen werden herkozen.

Nieuwkomers waren J.Juten en A. Smets.

In 1906 werd Arnold Cuypers opvolger van Anatool Smets en Joseph Smets volgde de overleden schepen Broeckx op als schepen.

Op **5 oktober 1907** vonden de volgende verkiezingen plaats. Het stemrecht was inmiddels uitgebreid tot 453 mannen, maar we vonden nu maar 5 verkozen raadsleden terug.

Vier kandidaten werden rechtstreeks gekozen, een vijfde door 'ballotage' of geheime stemming...

Burgemeester : Gerard Boons, bierbrouwer – Schepenen : Joseph Smets, geneesheer

Raadsleden : Willem Schoemans, handelaar – Hendrik Swinnen, landbouwer en Joseph Bloemen, landbouwer. Hij won het in ballotage van Gerard De Reyer

In 1910 overleed burgemeester Boons en men was dan genoodzaakt om nieuwe verkiezingen te doen. Op **10 april 1910** deden voor het eerst drie lijsten mee aan de verkiezingen...

De uitslag : Lijst 1 (De Reyer) : 63 stemmen
Lijst 2 (Verspeek) : 117 stemmen
Lijst 3 (Moonen) : 668 stemmen

Destijds volstonden 29 handtekeningen om een lijst in te dienen.

Uit twee stembussen kwamen 859 kiesbrieven, waarvan 11 blanco of ongeldige...

Burgemeester werd Johan Moonen – Schepenen : Hendrik Walbers en Joseph Smets

Raadsleden : W.Schoemans, A. Cuypers, J.Bloemen, H.Swinnen, en A.Clercx

De gemeenteraad telde nu slechts 8 raadsleden. Secretaris was Jacques Kuppens.

Tijdens de oorlogsjaren werd vanaf april 1915 H.Walbers als burgemeester door de Duitsers benoemd. Pas vanaf medio 1919 nam Moonen zijn functie terug op, maar gaf zijn ontslag in 1920 als burgemeester en trok zich terug in Frankrijk als wegebouwer...

De eerste naoorlogse vervroegde verkiezing vond plaats op **24 april 1921**. Het aantal zetels werd verhoogd tot elf. Er waren vier lijsten en reeds vier kiesburelen. Neerpelt telde 3837 inwoners. Van de 1725 kiezers waren er 1551 geldige stemmen. André Clercx werd de nieuwe burgemeester. Hij begon aan zijn eerste termijn, er volgen er nog vijf. Clercx wordt de populaire burgervader tussen 1921-1958.

De uitslag : Lijst 1 : 56,5 %, goed voor zeven zetels
Lijst 2 : 36,9 %, goed voor vier zetels
Lijst 3 : 2,4 %
Lijst 4 : 4,2 %

De verkozenen : J.Smets, J. Van Baelen, H.Spooren, J.Jannis, J.Croonen, L.Aerts, A.Boons, A. Clercx, N.Martin, W.Knapen, K.Indekeu.

Bij de verkiezingen van **10 oktober 1926** werden er liefst vijf lijsten ingediend.

De uitslag : Lijst 1 : 35,7 % goed voor drie zetels
Lijst 2 : 49,9 % goed voor acht zetels
Lijst 3 : 5,1 %
Lijst 4 : 3,5 %
Lijst 5 : 5,8 %

Burgemeester werd André Clercx. Schepenen werden Joseph Smets en Hendrik Spooren

Raadsleden : H.Alders, M.Renckens, F.Hendrickx, K.Indekeu, N.Martin, W.Knapen, T.Hermans en L.Swinnen.

Op **9 oktober 1932** moest men opnieuw naar de stembus. Nu waren er slechts 3 lijsten en slechts één volwaardige lijst met 11 kandidaten. Er waren 2319 getelde stembrieven.

De uitslag : Lijst 1 : 67,9 %, goed voor 9 zetels
Lijst 2 : 24,4 % goed voor 4 zetels
Lijst 3 : 4,6 %

Burgemeester bleef A.Clercx en schepenen opnieuw J.Smets en H.Spooren

Raadsleden : Swinnen, Renckens, Hermans, Bloemen, Vanlindt, Mommen, Molemans en Smets.

De laatste vooroorlogse verkiezing dateert van **16 oktober 1938**. Er waren 5020 inwoners

In vier kiesbureaus boden zich 3050 kiezers aan. Er waren vier lijsten. Er waren slechts twee volledige lijsten die van burgemeester Clercx en die van V.N.V. strekking, getrokken door advocaat Cornelissen. De eerste lijst haalde 7 zetels, de andere 4 zetels.

De uitslag : Lijst 1 : 2,3%
Lijst 2 : 36,2 %, goed voor 4 zetels
Lijst 3 : 11,5 %
Lijst 4 : 49,9 % goed voor 7 zetels

Burgemeester werd Clercx en schepenen werden Smets en Spooren

Raadsleden : Mommen, Swinnen, Hermans, Bloemen en Cornelissen, Cuyvers, Vermeulen, Dreesen.

Na de capitulatie van België werden in september 1941 de gemeenteraden afgeschaft. De burgemeester werd vervangen door Henri Vermeulen en de schepenen dienden ontslag te nemen wegens hun 'ouderdom'.

Deze burgemeester kreeg hulp van een nieuwe schepenen : Jozef Van Baelen.

De eerste verkiezingen na de oorlog vonden plaats op **24 november 1946**.

Er waren drie lijsten en er moesten 3150 kiezers naar de bus. Een primeur voor Neerpelt : voor het eerst stond er een vrouw op een lijst. Mevrouw Emirence Van Winkel, echtgenote Moonen stond op de eerste plaats van de lijst van burgemeester Clercx....

De uitslag : Lijst 1 : 7,5 %
Lijst 2 : 29,5 %, goed voor drie zetels
Lijst 3 : 63,0 %, goed voor acht zetels

Burgemeester werd opnieuw A. Clercx en nieuwe schepenen werden Leonard Theuwissen en Petrus Kerkhofs. Gekozen raadsleden waren : Mevr.Moonen-Van Winkel, J.Alders, P.Cuyvers, H.Truyens en A.Boelaers. De oppositie werd gevormd door P.Driesen, F.Claes en W. Vanhout.

Op **12 oktober 1952** telde Neerpelt 6104 inwoners en goed voor 3690 kiezers in zes bureaus

Opnieuw waren er drie lijsten en de lijst van de burgemeester haalde opnieuw de absolute meerderheid.

De uitslag : Lijst 1 : 20,2 %, één zetel
Lijst 2 : 13,7 %, één zetel
Lijst 3 : 66,1 %, negen zetels

André Clercx begon zijn zesde ambtstermijn. Theuwissen en Kerkhofs bleven schepenen.

Verkozen : Moonen-Van Winkel, Cuyvers, Alders, Claes, Bloemen en Kuppens.

In de oppositie zetelde Broex en Roeckaerts.

De verkiezingen van **12 oktober 1958** zorgden voor een verrassende uitslag...

Er waren nu zes lijsten. Een volwaardige socialistische lijst en de burgemeesterslijst splitste zich in twee, deels onder druk van het ACW. Er waren nu 4480 kiezers en 11 mandaten.

De uitslag : Lijst 1 : 10,9 %, socialisten net niet genoeg voor één zetel
Lijst 2 : 34,5 %, lijst Clercx goed voor 4 zetels
Lijst 3 : 41,7 %, lijst Geelen goed voor 6 zetels
Lijst 4 : 0,4 %
Lijst 5 : 0,9 %
Lijst 6 : 11,6 %, lijst Broex goed voor 1 zetel.

Jan Geelen werd de nieuwe burgemeester en schepenen worden P.Driesen en H.Vermeulen.

Verder waren gekozen : J.Alders, R.Klok en J.Winters

In de oppositie hadden we A.Clercx, P.Cuyvers, L.Theuwissen, G.Dilissen en T.Broex

Vanaf **11 oktober 1964** zijn er elf nieuwe mandaten te kiezen. Er zijn nu 7612 inwoners.

De liberalen kwamen nu ook op met een eigen lijst, want nationaal was er een omvorming tot de PVV.

In zes kiesbureaus telt men 4182 geldige en 108 blanco stemmen.

De uitslag : Lijst 1 : 25,9 %, lijst Vermeulen goed voor 3 zetels
Lijst 2 : 49,5 %, lijst Geelen goed voor 7 zetels
Lijst 3 : 11,9 %, socialisten met W.Deblier goed voor één zetel
Lijst 4 : 11,7 %, liberalen net onvoldoende voor R.Clercx
Lijst 5 : 1,0 %

Geelen werd opnieuw burgemeester en P.Driesen en L.Kelchtermans werden schepenen.

Raadsleden : Maesen, Hoeben, Plessers en Janssen.

Oppositie werd er gevormd door Vermeulen, Claes, Winters en Deblier

Burgemeester Geelen overleed in 1969 en werd opgevolgd door L. Kelchtermans.

De laatste verkiezingen voor de fusie met Lille vonden plaats op **11 oktober 1970**

Vanaf nu kon men kiezen voor 13 raadsleden omdat er 8495 inwoners waren.

Er komen nu ook 3 schepenen. Er waren nu slechts drie gekleurde lijsten.

Men telde 4887 geldige biljetten en 160 blanco kiesbrieven.

De uitslag : Lijst 1 (PVV) : 12,7 %, één zetel
Lijst 2 (CVP) : 66,7 %, goed voor negen zetels
Lijst 3 (BSP) : 20,6 %, goed voor twee zetels.

Lambert Kelchtermans is opnieuw burgemeester en wordt bijgestaan door schepenen Michel Claes, Paulus Driesen en Raymond Klok. Raadsleden voor de CVP werden J.Winters, A. Plessers, M.Maesen, J.Kuppens en L.Van Ende.

In de oppositie vinden we R.Clercx (PVV) en W.Deblier en J.Braeken (BSP)

Vanaf 1977 is er dan de officiële fusie met Sint Huibrechts-Lille. Er waren reeds gemeenteraadsverkiezingen in oktober 1976. Het aantal te begeven zetels stijgt nu tot 21.

Vanaf 1982 worden er dit 23 en vanaf 2000 zijn er dit 25. Er zijn nu sinds de fusie 5 schepenen.

Lambert Kelchtermans blijft burgemeester tot in 1993, dan wordt de fakkel overgegeven aan Frank Smeets. Na de verkiezingen van 2000 zal Raf Drieskens Smeets opvolgen als deze député wordt...

1976

	kiezers %		zetels		
cvp	4842	68,2	17	7325	uitgebrachte stemmen
bsp	1158	16,3	3	7100	geldige stemmen
vu	752	10,6	1	225	blanco
pvv	348	4,9	0	21	te begeven zetels

1982

	kiezers %		zetels		
cvp	4819	59,9	16	8422	uitgebrachte stemmen
vu	1456	18,1	4	8042	geldige
sp	1332	16,6	3	380	blanco
pvv	435	5,4	0	23	te begeven zetels

1988

	kiezers %		zetels		
cvp	4921	56,7	15	9159	uitgebrachte stemmen
sp	1341	15,5	3	8675	geldige stemmen
pvv	1307	15,1	3	484	ongeldige stemmen
vu	1106	12,7	2	23	te begeven zetels

1994

	kiezers %		zetels		
cvp	5117	56,5	15	9566	uitgebrachte stemmen
vld	1573	17,4	4	9057	geldige stemmen
sp	1290	14,2	3	509	ongeldige stemmen
nieuw	725	8	1		
n2000	352	3,9	0	23	te begeven zetels

2000

	kiezers %		zetels		
cvp	5530	57,1	17	10210	uitgebrachte stemmen
vld	1817	18,8	5	9686	geldige stemmen
sp	1382	14,3	3	524	ongeldige stemmen
vu-id	568	5,9	0		
agalev	389	4	0	25	te begeven zetels

2006

	kiezers		%	zetels	
cd&v/n-va	4.881	48,29	14	10616	uitgebrachte stemmen
vld+open	1.904	18,84	5	10107	geldige stemmen
sp.a	1.586	15,69	4	509	ongeldige stemmen
vlaams belang	1.200	11,87	2		
groen!	536	5,3		25	te begeven zetels

Moonen Jac.
1879-1899

Boons G.
1899-1910

Moonen Joh.
1910-1921

Walbers H.
1914-1918
W.O.I

Burgemeesters van

Moonen Joh.
1848-1872

Smets J.
1914-1918
W.O.I

Drieskens R.
2000-

Clercx A.
1921-1958

Neerpelt

1848 - 2000

Smeets Fr.
1993-2000

Kelchtermans L.
1969-1993

Geelen J.
1958-1969

Vermeulen H.
1941-1944
W.O.II